

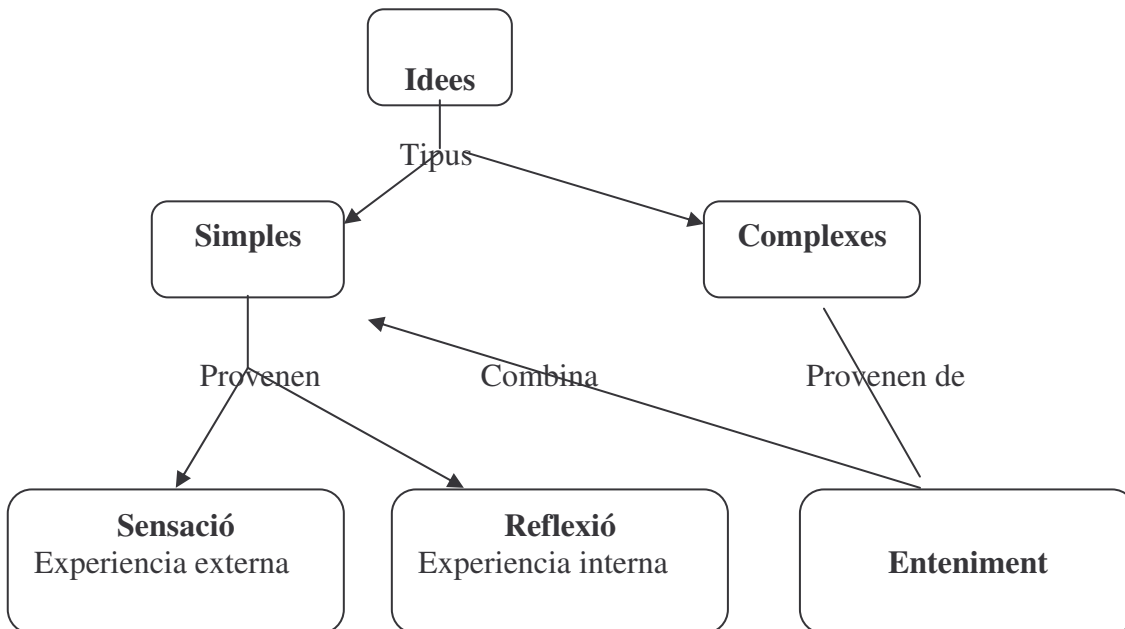
L'EMPIRISME ANGLÈS.

UN ESQUEMA COMPARATIU.

Completa la taula següent, de manera que, segons diversos criteris, es comparin els trets fonamentals de les dues tendències bàsiques de la filosofia moderna: Racionalisme i Empirisme.

Criteri de comparació	Racionalisme	Empirisme
Concepció de la raó	Optimisme. La raó té capacitats il·limitades	Crítica. La raó està limitada per l'experiència
Concepció de l'experiència	En qüestiona la validesa	....
Innatisme	....	....
Metafísica	....	....
Ciències experimentals o model de les deduccions matemàtiques	....	....

John Locke

David Hume

Percepcions			
Criteri de classificació	Tipus	Explicació	Exemple
Segons la intensitat	Impressions	Sensacions intenses i nítides	Sensació de fred
	Idees	Percepcions menys nítides que les impressions	Record del fred que vaig passar
Segons l'origen	De sensació	Procedents dels sentits externs	L'olor d'un pastís
	De reflexió	Estats exclusivament mentals	Por a la foscor
Segons la composició	Simple	No admeten separació ni distinció	Gust de la taronja
	Complexes	Es poder descompondre en percepcions més simples	Percepció d'una taronja

Investigació sobre el coneixement humà. (Hume, D.)

<p>Tothom admetrà de bon grat que hi ha una considerable diferència entre les percepcions de la ment, quan un home sent el mal d'una calor excessiva o el benestar d'una temperatura moderada, i quan després torna a recordar aquesta sensació o l'anticipa per mitjà de la seva imaginació. Aquestes facultats poden imitar o copiar les percepcions dels sentits, però mai no poden arribar a assolir del tot la força i la vivor de l'experiència o sentiment original. El màxim que en podem dir, fins i tot quan operen amb el més gran vigor, és que representen llur objecte d'una manera tan viva que gairebé podríem dir que el sentim o el veiem; tanmateix, tret que la malaltia o la follia desgavellin la ment, mai no poden atènyer un grau tal de vivor que facin aquestes percepcions completament indistingibles. Tots els colors de la poesia, per molt que siguin esplèndids, no poden pas pintar objectes naturals de tal manera que facin que la descripció sigui presa per un paisatge real. El pensament més viu encara és inferior a la sensació més esmoreïda.</p>	<h2>És clar, Hume ?</h2>
	<p>Ets capaç de posar la paraula adequada en cadascun dels buits de les afirmacions següents?:</p>
	<p>-La diferència entre..... i recordar justifica la distinció entre impressions i idees.</p>
	<p>-El pensament, per molt viu que sigui, sempre és inferior a la..... més dèbil.</p>
	<p>-La distinció entre impressions i idees es dona segons el grau de.....</p>
<p>-Tant les impressions com les idees són.....</p>	
<p>-La memòria i la ..... són les facultats que formen les idees</p>	

Relacions d'idees	Qüestions de fet
<p>Serien afirmacions del tipus: “la suma dels angles d'un triangle és sempre 180°” o “tots els solters són no casats”. En aquests judicis s'estableixen relacions entre idees i conceptes; per tant, no descriuen com és el món i no sorgeixen de l'experiència, sinó del raonament. Són, doncs, afirmacions universals i necessàries.</p>	<p>Són afirmacions del tipus: “la Marta fa gimnàstica” o “els núvols porten pluja”. És a dir, afirmacions en què s'estableixen relacions entre fets que hem de comprovar mitjançant l'observació en l'experiència. Són contingents i probables: el fet que afirmen és així ara, però podria no ser-ho; de fet, ningú no ens assegura que en el futur ho siguin. I és que la seva negació és perfectament possible, no implica cap absurd.</p>

Causalitat	
<p>La causalitat és un procés en el qual es distingeix una causa i un efecte. En aquest procés es produeix, al mateix temps, dos fenòmens: posar la mà al foc i cremar-me; una prioritat en el temps: primer el foc, després la mà que es crema, i una unió constant: sempre succeeix així. És a dir, l'experiència em diu: A va seguit de B, però amb la causalitat s'afirma més: A ha d'anar seguit de B. Hume vol mostrar que, amb molta facilitat, atribuïm causes a certs fenòmens.</p>	<p>Analitza les relacions causals següents:</p> <p>-Estava malalt i he pres un medicament que m'ha guarit. Puc afirmar amb rigor que el medicament és la causa del meu guariment?</p> <p>-El riu s'ha desbordat a causa de les intenses pluges i ha provocat desgràcies a la ciutat. Hi ha només una causa que expliqui el desbordament del riu?</p> <p>-El meu oncle va morir de càncer, fumava molt. Com modificaries aquesta relació causal si recordessis que el teu avi, que fumava molt, va morir als noranta anys?</p>

La identitat personal. Malgrat el convenciment que tenim de la nostra pròpia existència com a éssers pensants amb identitat i continuïtat, Hume aconsegueix desvetllar en nosaltres la sospita. Realment som alguna cosa més que la successió de records, creences, opcions i sentiments canviants?. Comenceu pel quadre de l'esquerra, i no passeu al de la dreta fins que no hàgiu acabat el primer.

Sobre quina qüestió tens ara uns sentiments agradables i fa anys en tenies uns altres de ben diferents?	Què fa que siguis tu? És el teu nom, la teva cara, la teva manera de vestir, la teva ment, els teus pensaments?
Quina cosa detestaves quan eres petit i avui t'apassiona?	Si, per alguna raó, no poguessis disposar del teu cos, encara series tu?
Sobre quin tema abans pensaves d'una manera i actualment hi estàs en total desacord?	Si no poguessis usar la teva ment, encara series tu?
T'assembles a la persona que eres fa deu anys? I al nen que vas ser un dia?	Si tu i el teu millor amic poguéssiu intercanviar les ments, de manera que tu pensessis tots els seus pensaments, i ell pensés tots els teus, encara series tu?
Seràs la mateixa persona quan siguis molt vell? Vestiràs de la mateixa manera, faràs les mateixes coses, t'interessaran els mateixos temes...?	Si quan eres molt petit t'haguessin dut a un altre país, de manera que haguessis crescut en una altra cultura i parlat una llengua completament diferent, encara series tu?
Conclusió: Creus que has canviat molt amb el pas del temps? En quins aspectes ?	Conclusió: Què és exactament allò que et fa ser qui ets, malgrat els canvis que pateixes?

